

Z Życia Polesia

Polesie
LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

Cyców / Ludwin / Łączna / Puchaczów / Sosnowica / Spiczyn / Urszulin / Uścimów / Wierzbica

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Materiał opracowany przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Polesie”. Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Poddziałanie 19.4
Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Spis treści

Gmina Cyców przyjazna pszczołom	3
„Nasze pasje, nasze działania - integracja społeczeństwa lokalnego”	3
Bitwa pod Wytycznem – poszukiwania mogił poległych żołnierzy KOP	4
Dietetyk w GBP w Cycowie	6
Dzień Kobiet w gminie Cyców	6
Dzień Sołtysa	6
FERIE ZIMOWE W GMINIE CYCÓW	7
Integracja Seniorów w gminie Cyców	7
Spotkanie z dietetykiem	8
Ferie w Puchaczowie	8
„Nasze pasje, nasze działania – integracja społeczności lokalnej” – warsztaty robienia kartek i kwiatów	9
Dzień Kobiet w Gminie Puchaczów	9
Oficjalne otwarcie Żłobka Samorządowego „Bajkolandia” w Wesołowce	10
28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	11
Sosnowica oddała hołd Tadeuszowi Kościuszce	12
„XIII Babski Sejmik”	12
XXI Bal Choinkowy	13
XXI Bal Choinkowy	13
Dzień Kobiet w Gminie Urszulin	13
Ferie z biblioteką	14
Warsztaty z makramy w Gminnej Bibliotece Publicznej w Urszulinie	14
Sukces formacji Z GDK	15
Nagrodzeni w Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd!	15
Tancerze z Puchaczowa docenieni!	15
Polesie na talerzu	16

Redakcja Kwartalnika

Małgorzata
Leszczyńska

Ewelina Stopa

Michał Woźniak

Autorzy tekstów

Adam Panasiuk

Iwona Czeżko

Monika
Kędzierska

Ewa Matuła

Justyna Abramik
Weronika Grochowska
Magdalena Haraszczuk
Weronika Jamińska
Sylwia Leszczyńska

Michalina Muca-Socha
Aleksandra Ukalska
Ewa Zubilewicz-Mucha
Małgorzata Ożóg

Siedziba redakcji:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Polesie”
ul. Nowa 1, 21-070 Cyców
tel./fax: 82 567 76; 603 311 699; 605 080 699
e-mail: biuro@lgdpolesie.pl **adres www:** www.lgdpolesie.pl

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść przesłanych
artykułów i źródła pochodzenia zdjęć

Skład i druk

Agencja Wydawniczo-Reklamowa „MAGIC”
ul. Mełgiewska 32, 20-234 Lublin

Gmina Cyców przyjazna pszczołom

Gmina Cyców przystąpiła do realizacji projektu „Przyjazni pszczołom – warsztaty dla mieszkańców Gminy Cyców”. W ramach działania realizowany jest cykl szkoleń:

1. „Piękny ogród i balkon przyjazny pszczołom”
2. „Prawne aspekty zakładania pasiek”
3. „Co zawdzięczamy pszczołom”
4. Warsztatów dla dzieci „Odkryj bogaty świat pszczół”
5. Szkolenia wyjazdowe połączone ze zwiedzaniem skansenu „Pasieki dawniej i dziś” w Pszczelej Woli

6. Spotkanie z ciekawymi ludźmi - pszczelarze w szkołach
7. Warsztaty dla małych i dużych „Jak założyć pasiekę?”
8. Konkurs plastyczny „Ratujmy pszczoły”
9. Warsztaty dla dzieci w Miejskiej Paśmie Artystycznej na dachach Centrum Spotkań Kultur w Lublinie.

Podsumowaniem przeprowadzonych warsztatów, spotkań, konkursu i szkoleń będzie odtworzenie ula, który wspomniany jest w książce „Dzieje Cycowa”.

Założeniem projektu jest przeprowadzenie 20 szkoleń oraz 2 wydarzeń, imprez.

W szkoleniach, warsztatach weźmie udział łącznie 360 osób, a w konkursie plastycznym 100 osób. Liczba godzin zajęć integracyjnych dla mieszkańców wynosi 100, a liczba godzin międzypokoleniowych z udziałem seniorów - 24.

Operacja współfinansowana jest ze środków UE w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014 – 2020 w ramach naboru LGD „Polesie”.

Tekst: UG Cyców

Zdjęcia: archiwum projektu

„Nasze pasje, nasze działania - integracja społeczeństwa lokalnego”

03.02.2020 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet w Jasięcu reprezentowane przez Patrycję Grzesiuk – Przewodniczącą oraz Ewę Zubilewicz – Muchę – Z-cę Przewodniczącą, podpisało umowę o dofinansowanie projektu pod nazwą „Nasze pasje, nasze działania - integracja społeczeństwa lokalnego” w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Projekt zakłada szereg działań integracyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych z całego obszaru LGD Polesie.

W ramach projektu zaplanowano: warsztaty robienia kartek metodą scrapbooking, warsztaty robienia kwiatów z bibuły i krepiny, warsztaty kulinarne połączone z degustacją, warsztaty z wizażystką,

warsztaty wyjazdowe do Zawieprzyc, gdzie zostaną przeprowadzone zajęcia historyczne przez Stowarzyszenie Chorańców Zamku w Zawieprzycach, warsztaty wyjazdowe do Wólki Bieleckiej gdzie zostaną przeprowadzone zajęcia historyczne przez Wioskę Słowiańską, 5-dniowe zajęcia integracyjne dla dzieci, warsztaty wyjazdowe do Kraczewic i Wojciechowa gdzie odwiedzimy kowalę i piekarnię oraz warsztaty wyjazdowe do Kazimierza Dolnego gdzie zostaną przeprowadzone m.in. warsztaty z gliny, warsztaty złotnictwa.

Na w/w działania Stowarzyszenie otrzymało 60 000,00 zł, dzięki którym zostanie przeprowadzonych ponad 100 godzin warsztatów i zajęć dla łącznie 500 osób.

Dnia 06.02.2020 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie odbyło się uroczyste wręczenie umów o dofinansowanie w ramach PROW. Z rąk Wicemarszałka Województwa Lubelskiego Michała Mula-

wy umowę odebrały: Wioletta Adamczyk – radna gminy Puchaczów i członkini Stowarzyszenia oraz Ewa Zubilewicz – Mucha – Z-ca Przewodniczącej.

Tekst: Aleksandra Ukalska

Zdjęcia: Archiwum UG

Bitwa pod Wytycznem – poszukiwania mogił poległych żołnierzy KOP

Bitwa pod Wytycznem zakończyła historię walki Korpusu Ochrony Pogranicza z sowieckim agresorem. Dwa tygodnie ciągłego odwrotu od wschodniej granicy Polski i podążanie ku walczącym z Niemcami regularnymi oddziałami Wojska Polskiego były okresem bohaterskiej walki ze znacznie silniejszymi siłami wroga, walki w warunkach ekstremalnych, żołnierzy wyczerpanych, bez wsparcia sił pancernych i lotnictwa. Pomimo ostatecznej porażki pod Wytycznem zmagania kopistów stały się przykładem męstwa, niepoddawania się w sytuacji beznadziejnej. Walka KOP z Armią Czerwoną zasługiwała na pamięć, kultywowanie bohaterskich postaw żołnierzy, ale pomimo wyzwolenia naszego kraju z niemieckiej okupacji tak się nie stało. Bój pod Wytycznem stał się tematem tabu, o którym publicznie nie można było mówić aż do 1989 r. Władze Polski Ludowej dokładały wszelkich starań, by pamięć o walce KOP wymazać ze świadomości Polaków, a przede wszystkim tutejszych mieszkańców.

O przebiegu bitwy pod Wytycznem napisano już wiele, czynię to też ja w monografii miejscowości Wytyczno¹ i licznych artykułach w czasopiśmie. Aby w pełni wyczerpać temat należałoby, co argumentuję we wstępie, przedstawić historię starań upamiętniania poległych żołnierzy i określenia wszystkich miejsc pochówku ich szczątków, by z należyтым szacunkiem oddać hołd tym, którzy w obronie naszej ojczyzny złożyli najwyższą ofiarę. Historię upamiętnienia żołnierzy poległych pod Wytycznem przybliżyłem w nr 20 naszego kwartalnika, w niniejszym numerze chciałbym natomiast przedstawić moje ustalenia w zakresie poszukiwania dotychczas nieustalonych mogił pochówku.

Oddziały KOP, dowodzone przez gen. Wilhelma Orlika-Rückemanna, starły się pod Wytycznem z armią czerwoną 1 października 1939 r. Szacuje się, że 2.000-3.000 żołnierzy KOP cofało się ze wschodnich rubieży kraju i do Wytyczna przybyli 30 września. Z samego rana następnego dnia z natarciem ruszył na nich 253. pułk strzelecki, wzmocniony baonem czołgów. Z upływem czasu polskim siłom zaczęło brakować amunicji, z kolei siły wroga rosły wraz z dołączaniem do bitwy kolejnych jednostek wojskowych (od strony Włodawy) i wsparciem lotnictwa.

Pod Wytycznem zginąć mogło nawet 200 polskich żołnierzy, w tym ok. 100 bez-

pośrednio w walce (m.in. dowódca baonu „Małyńsk” mjr Lucjan Grott; ppor. Józef Śnieżyński). Rosyjskie źródła² podają, że straty u Polaków wynosiły 380 zabitych. Wielu zamordowano już w niewoli lub

zmarło wskutek zadanych ran (m.in. dowódca bryg. „Polesie” Tadeusz Różycki-Kołodziejczyk, dowódca baonu „Rokitno” mjr Maciej Wojciechowski oraz komendant kwatery głównej Apolinary Jagodziński – najprawdopodobniej zostali zamordowani w Lesie Włodawskim; kpt. łączności Stanisław Antoni Stolarski, kpt. Jan Borowczyk – zamordowani w Borysiku i Zabrodziu).

Źródła są rozbieżne również co do strat radzieckich. Rosjanie podają liczbę 32 zabitych i 94-101 rannych. Tylko w czasie natarciu baonu piechoty wzdłuż szosy zginęło 15, a 60 było rannych. W raporcie do władz powiatowych wójt Gminy Wołoskwoła podał, że w zbiorowej mogile w Wielkim Łanie, zwieńczonej słupem z czerwoną gwiazdą, są pochowani żołnierze sowieccy w liczbie około czterdziestu wg zeznań miejscowych obywateli.³ Innym razem ten sam wójt podał⁴, że w Nowinach znajduje się mogiła, w której pochowano 100 czerwonoarmistów. Józef Klauda podejrzewał, że ich straty mogły być większe od polskich, gdyż straty sowieckie, jako strony atakującej, musiały być proporcjonalnie wyższe, stąd wściekłość i zemsta na bezbronnych.⁵

Przeprowadzone zaraz po wojnie ekshumacje dowodzą, że oficjalne dane rosyjskie były niewątpliwie zaniżone, choć różnica jest niewielka. W 1950 r. sporządzono protokół ekshumacyjny z przeniesienia na cmentarz radziecki we Włodawie szczątków 33 radzieckich żołnierzy z mogiły w Wielkim Łanie. Jako datę śmierci podano rok 1939. Jednak informacja o tej ekshumacji znikła z ogólnej ewidencji cmentarza,

w której nie pojawiają się już dane o ekshumacjach żołnierzy poległych w 1939 r. Dowiadujemy się natomiast, że w kwaterze zbiorowej nr 82 znajdują się szczątki żołnierzy ekshumowanych z mogił w Brusie (1), Mietiułki (1) i Pieszowoli (5), zaś w kwaterze nr 87 – szczątki żołnierza (czołgisty) ekshumowanego z mogiły koło przystanku PKS w Wytycznem. Jako rok śmierci podany jest 1944, jednakże, podobnie jak w przypadku ekshumacji z Wielkiego Łanu, także i tu mogło dojść do zafałszowania protokołów.⁶ Radzieckie straty w sprzęcie to z kolei 4 czołgi i 3 traktory Komsomolec. *Te czołgi to jeszcze długo po bitwie na polu były, aż Niemcy ich na złom zabrali*⁷ – wspominał Stanisław Szwał.

Poległych polskich żołnierzy pochowano na cmentarzu prawosławnym w 3 mogiłach (jedynie ciała 3 żołnierzy wyznania mojżeszowego miejscowi Żydzi pochowali na włodawskim kirkucie). *Teś Jan Trojanowski opowiadał mi, że przy zakopywaniu naliczyli 72 ciała, kładli jedno na drugie*⁸ – mówił Ludwik Zacharski. Józef Klauda naliczył zaś 70 ciał: *Jedna 55-osobowa, druga 12 osób, trzecia 3 osoby*.⁹ Edward Romanowski oszacował na podstawie relacji świadków, że łącznie w tych 3 mogiłach pochowanych mogło być 104 ciała. Z kolei miejscowy wójt, w sprawozdaniu do władz powiatowych, informował, że *na opuszczonym cmentarzu prawosławnym w gr. Wytyczno znajdują się trzy groby, w których zostali pochowani polscy żołnierze, polegli w czasie wojny w 1939 r., w ilości 84 szeregowców*.¹⁰ Podczas pochówku tożsamości większości poległych nie ustalono. *Utworzono komitet rewolucyjny, który był przy pogrzebie tych żołnierzy, i Anders nawet był, bo cieszył się dużym zaufaniem społecznym. Wybierali oni dokumenty z kieszeni żołnierzy do jednej teczki, a pieniądze i wartościowe rzeczy do drugiej. I oczywiście obydwie teczki znikły bez śladu*¹¹ – opowiadał Józef Klauda. W listopadzie 1950 r. prochy 87 poległych pod Wytycznem żołnierzy (w tym 72 z 2 mogił zbiorowych, 5 z mogił przy wytyckim dworze oraz po 1 z mogił w Łowiszowie i Mietiułce)¹² ekshumowano i przewieziono na cmentarz wojenny we Włodawie. W zbioro-

6 Ewidencja cmentarza Armii Czerwonej we Włodawie, Archiwum Urzędu Miejskiego we Włodawie.

7 Relacja z 20 stycznia 2013 r., w zbiorach własnych.

8 Relacja z 5 marca 2007 r., w zbiorach własnych.

9 Rękopis w zbiorach Szkoły Podstawowej im. KOP w Wytycznem.

10 Sygn. 761, Starostwo Powiatowe we Włodawie (zesp. 6/0), Archiwum Państwowe w Lublinie oddział w Chełmie.

11 Relacja z 12 października 1980 r., ze zbiorów Henryka Osypiuka.

12 Wg wykazu żołnierzy pochowanych na cmentarzu wojennym Wojska Polskiego we Włodawie, Archiwum Urzędu Miejskiego we Włodawie.

1 Adam Panasiuk, „Wytyczno. Śladami zapomnianej historii”, Urszulim 2014.

2 Patr.: Władimir Bieszanow, Krasnyj blickrig.

3 Sygn. 761, Starostwo Powiatowe we Włodawie (zesp. 6/0), Archiwum Państwowe w Lublinie oddział w Chełmie.

4 Sygn. 760, Starostwo Powiatowe we Włodawie (zesp. 6/0), Archiwum Państwowe w Lublinie oddział w Chełmie.

5 Czesław Grzelak, Wrzesień 1939 roku na Kresach w relacjach, s. 306.

wych mogiłach pozostało więc od kilku do kilkunastu ciał.

Wielu żołnierzy pochowano w mniejszych mogiłach. W piśmie z 1945 r. Wójt Gminy Wola Wereszczyńska Jan Ochal informował władze powiatowe, że na swoim obszarze znajdowało się 92 mogiły żołnierzy polskich z 1939 r., 13 mogił żołnierzy Armii Czerwonej.¹³ Istnieniu wielu mogił udało się ustalić na podstawie relacji świadków. Poległych w Wielkim Łanie pochowano najprawdopodobniej na miejscu, w transejach pozostałych po I woj. św. Koło czworaków dworskich zakopano 4 oficerów, zamordowanych na oczach służby folwarcznej. Następnego dnia w dworze przy drodze zamordowano jeszcze jednego oficera rezerwy. Jeniec ten podawał, że jest nauczycielem z tych stron, ma żonę i dwoje dzieci¹⁴ – pisał Romanowski. Samotna mogiła była też w łowiszowskim lesie, z kolei zwłoki strz. Stanisława Stachyry towarzysze broni pochowali w Mietuńcu. Ciało jednego żołnierza znaleziono dopiero po kilku tygodniach. Stanisław Sz waj wspomina: *Byłem wtedy w młynie. Przyszedł gajowy i powiedział, że w krzakach znalazł trupa polskiego żołnierza. Nie miał butów, czapki i pasa, a palce były poodgryzane, ale były przy nim dokumenty. Pochodził ze Stawu koło Chelma. Pochowano go w dużej mogile, razem z pozostałymi.*¹⁵ Prawdopodobnie zamordowali go Ukraińcy z Dominicyzna.

Nieznana jest liczba pochowanych w mogiłach w Lesie Włodawskim. Kopieści byli również chowani na okolicznych cmentarzach. Jeden z oficerów spoczął na cmentarzu w Starym Brusie, którego we wsi Wołoskowola miejscowy Ukrainiec zwabił do swego domu pod pozorem zaopatrzenia ich w cywilne ubrania. Zdażył zastrzelić jednego. Drugi wyskoczył przez okno mieszkania i uratował się.¹⁶ Zamordowanych podczas transportu do Trawnik, czyli kpt. Stanisława Stolarskiego i kpt. Jana Borowczyka pochowano na cmentarzu w Wereszczyńcu. Edward Romanowski ustalił na podstawie relacji świadków, że Stolarski zginął w Borysiku: *Miejscowe kobiety wyniosły żołnierzom napoje, na co eskorta wyraziła zgodę i kolumna zatrzymała się. Odmówiono skorzystania z poczęstunku tylko oficerowi. Ten, korzystając z postoju schylił się, by poprawić but. W tym momencie został pchnięty z góry bagnietem.*¹⁷ Janina Borys wspomina, że brzuch tak był rozcięty, że kiszki wypływały.¹⁸ Z kolei Borowczyk zginął w Zabrodziu, co również ustalił Romanowski: *Żołnierze wysadzili na szosę oficera w polskim mun-*

*durze, a następnie zamordowali go kilkoma pchnięciami bagnietu w brzuch.*¹⁹ Jego ciało zabrali Adam Dębicki i Stefan Chlebowicz, trumnę zbił Stefan Rosa, a następnie ciało przetransportowano na wereszczczyński cmentarz.²⁰ Dwóch żołnierzy pochowano na cmentarzu w Sosnowicy. Z kolei Jana Kota, rozstrzelonego przez niemieckich żołnierzy już kilka dni po bitwie, pochowano na cmentarzu we Włodawie.

Formą niszczenia pamięci o żołnierzach KOP były liczne ekshumacje, które miały doprowadzić do zatarcia śladów pochówku. Dowodem takiego postępowania są zbiorowe mogiły na cmentarzu ewangelicko-wojennym (z I woj. św.) w Michałowie.

W pierwszych latach po wojnie, w bezpośrednim sąsiedztwie cmentarza, wykopano dwa długie doły, w których pochowano kości z ekshumowanych pojedynczych grobów z Urszulina i okolicy. Jednym z zakopujących był Stanisław Sz waj: *Przyszedł do mnie sołtys Trześniak i musiałem iść, ale byłem tylko jeden dzień. Do zakopywania wzięli mnie wtedy z Frankiem Kamińskim. Ciała były osób różnej narodowości – Polacy, Żydzi, Rosjanie, a nawet Węgrzy. Każda skrzynia z ciałami była opisana, stąd wiem. Przywozili je ciężarówkami samochodami. Do jednej skrzyni zajrzałem, bo duże szpary między deskami były. Zobaczyłem w niej tasnę po nabojach, ale ciała już się rozkładały.*²¹ W zbiorowych mogiłach umieszczono też ciała poległych żołnierzy KOP. Wydobyto je z mogił zlokalizowanych koło szosy przed dworem (5 ciał) i z Wielkiego Łanu (32 ciała). Marian Kapała z Wiązowca opowiada: *Zaraz po wojnie wzięli mnie i Piotra Matusiaka na szarwark do odkopywania mogił. Koło dworu w stronę Michałowa było ich kilka, na niektórych krzyże były wbite. Kości wrzucaliśmy do takiej skrzyni na samochodzie, a później zakopaliśmy w długim dole koło cmentarza ewangelickiego w Michałowie.*²² Według oficjalnego protokołu²³ ekshumacyjnego w mogiłach tych umiesz-

czono szczątki 302 żołnierzy niemieckich i węgierskich, w tym Fechnera Geiza, Neumana i Rudolfa Edela, poległych w 1944 r. Tylko ze zbiorowych mogił na cmentarzu parafialnym we Włodawie miano przenieść szczątki 222 żołnierzy, choć oczywiście jest, że w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od Włodawy Niemcy nie stoczyli żadnej większej bitwy, w której straty osobowe mogły być tak duże. Przeniesiono tu też szczątki z okolicznych mogił pojedynczych (m.in. 2 żołnierzy węgierskich ze Sławatycz i 2 żołnierzy niemieckich z Sobiboru), ale także z mogił odleglejszych, np. z powiatu lubartowskiego, z którego przewieziono 30 trumien.

Prace ekshumacyjne prawdopodobnie kontynuowano w latach 60-tych. Tuż za wejściem na cmentarz usypano wtenczas obok siebie 8 mogił, 15 m długości i 2 m szerokości. Protokół²⁴ ekshumacyjny informuje, że w 5 z nich umieszczono szczątki 301 żołnierzy niemieckich i węgierskich, tych samych, których ekshumowano w 1950 r. Powodem przeniesienia szczątków było najprawdopodobniej naruszenie ich w trakcie kopania piasku. Nowe mogiły usypano w części cywilnej cmentarza, a znajdujące się dotychczas tam nagrobki usunięto i ułożono pod wielką sosną.

W 1964 r. cmentarz został urzędowo zamknięty. Dwa lata później cały plac ogrodzono drutem kolczastym z bramą, na drewnianych kołkach. Przez kilka lat cmentarzem opiekowały się dzieci, usuwając nowo wyrosnięte krzewy, ale z upływem czasu został zapomniany. Dopiero latem 2011 r. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Polesie”, przy wsparciu wolonariuszy z Ochotniczej Straży Pożarnej z Urszulina i działającej przy niej Młodzieżowej oraz Kobiecej Drużyny Pożarniczej, przeprowadziło prace porządkowe i każdego roku prace te ponawia.

W 2018 r. ponownie przeprowadzono prace na cmentarzu, zmierzające do odnalezienia zbiorowych pochówków z lat 40/50-tych. Do Urszulina przyjechała około 20-osobowa grupa wykładowców i podchorążych Akademii Wojsk Lądowych im. Tadeusza Kościuszki z Wrocławia z płk Józefem Ledzianowskim, dziekanem Wydziału Zarządzania AWL na czele. W wyniku rozeznania terenu i zebrania dowodów jesienią 2019 r. przeprowadzono badania poszukiwawcze na cmentarzu. Ponownie towarzyszyła kamera programu „Było, nie minęło...” Adama Sikorskiego. Badania terenowe, połączone z kwerendą archiwalną i relacjami świadków, doprowadziły do zlokalizowania miejsca 5 masowych mogił, w których znajdują się szczątki około 300 osób, w tym żołnierzy KOP.

Tekst: Adam Panasiuk

13 Sygn. 761, Starostwo Powiatowe we Włodawie (zesp. 6/0), Archiwum Państwowe w Lublinie oddział w Chełmie.

14 Edward Romanowski, Bitwa pod Wytycznem, „Kurier Lubelski”, nr 191 z 1991 r., s. 6.

15 Relacja z 20 stycznia 2013 r., w zbiorach własnych.

16 Jacek Barczyński, Plama w kolorze krwi, „Tygodnik Chełmski”, nr 39 z 1989 r., s. 2.

17 „Tygodnik Chełmski”, nr 42 z 1989 r., s. 3.

18 Relacja z 31 października 2012 r., w zbiorach własnych.

19 Jacek Barczyński, op. cit., s. 6.

20 Ustalono na podstawie informacji Henryka Wierzejskiego i Jana Jabłońca z 16 kwietnia 1988 r., zob.: Mogiła nieznanego żołnierza z 1939 r., Wereszczyń, Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie delegatura w Chełmie.

21 Relacja z 20 stycznia 2013 r., w zbiorach własnych.

22 Relacja z 8 grudnia 2012 r., w zbiorach własnych.

23 Archiwum Urzędu Miejskiego we Włodawie.

24 Archiwum Urzędu Miejskiego we Włodawie.

Dietetyk w GBP w Cycowie

W środę, 26 lutego 2020r. członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki i Seniorzy z Cycowa mieli możliwość uczestnictwa w wykładzie prowadzonym przez panią dietetyk -Monikę Popik. W trakcie prelekcji pani Monika przypominała zgromadzonym o podstawowych składnikach pokarmowych zawartych w pożywieniu, które muszą być dostarczone organizmowi, aby mógł on prawidłowo funkcjonować. Zaliczyła do nich białka, węglowodany, tłuszcze, witaminy, a także

składniki mineralne (w tym mikro- i makroelementy). Uczestnicy otrzymali sporo cennych wskazówek, które ułatwią im wprowadzenie prawidłowych zasad żywienia do swojego jadłospisu, co wpłynie pozytywnie na ich zdrowie i samopoczucie. Pani dietetyk podkreśliła, że zdrowe odżywianie, to nie tylko liczenie kalorii i odchudzanie, ale przede wszystkim zbilansowana dieta i aktywność fizyczna przyczyniają się do lepszej jakości życia i zapobiegają wielu chorobom.

Na zakończenie pani Monika wręczyła uczestnikom miły upominek, a w nim: zdrowe, chrupkie pieczywo, przepisy i ulotki zawierające informacje o zdrowym odżywianiu i zaproszenie na bezpłatną konsultację.

Spotkanie zorganizowane zostało przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Cycowie.

Bardzo dziękujemy pani Monice za wizytę w bibliotece oraz cenne informacje i rady. Wszystkim Uczestnikom za udział w spotkaniu i miłą atmosferę.

GBP w Cycowie

Dzień Kobiet w gminie Cyców

Święto kobiet wpisało się już na stałe w kalendarz gminnych imprez. Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet 7 marca br. aktywne kobiety z naszej gminy miały możliwość spędzić wspólnie piątkowe popołudnie. Serdeczne życzenia naszym mieszkankom złożył Wójt Gminy Wiesław Pikuła. Wszystkim paniom wręczono symboliczne kwiaty.

*Tekst: UG Cyców
Zdjęcia: archiwum UG*

Dzień Sołtysa

W dniu 11 marca 2020 r. w Gminie Cyców obchodzono Dzień Sołtysa. Z tej okazji zorganizowany został III Gminny Konwent Sołtysów w Gminnym Domu Kultury. Podczas spotkania wręczono

sołtysom dyplomy z podziękowaniami za pracę społeczną na rzecz wsi. Uroczystości uświetniły występy artystów działających przy GDK.

*Tekst: UG Cyców
Zdjęcia: archiwum UG*

FERIE ZIMOWE W GMINIE CYCÓW

Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Dom Kultury w Cycowie zorganizowały kreatywne zajęcia podczas ferii zimowych. W tym roku rekordowa liczba dzieci skorzystała z naszej oferty zajęć w ferie zimowe. Zajęcia cieszyły się ogromną popularnością wśród najmłodszych mieszkańców naszej gminy. W spotkaniach wzięła udział ponad setka osób.

W pierwszym tygodniu w zajęciach uczestniczyły dzieci ze wsi gminy Cyców, w drugim dla dzieci z samego Cycowa.

Program zajęć był urozmaicony i bardzo ciekawy. Każdy z uczestników mógł znaleźć coś dla siebie. Chcieliśmy, aby zaproponowany przez nas harmonogram zajęć edukacyjnych, artystycznych i kulturalnych oraz kreatywnych warsztatów, w tym spektakle teatralne i wycieczki dla dzieci rozwijały wrażliwość, wyobraźnię i umiejętności interpersonalne uczestników.

Podczas kreatywnych zajęć z biblioteką dzieci uczęły Dzień Kubusia Puchatka, podczas którego wykonały przepiękne prace plastyczne z bibuły. Wykonały również

kartki walentynkowe oraz laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka. Odbyły się także dwa spektakle teatralne. Spektakl „Kraina Lodu” w wykonaniu artystów z Krakowa oraz spektakl teatru lalek Igraszka „Magiczny miód”.

Zwieńczeniem zimowych spotkań był wspólny wyjazd do parku trampolin Jump Planet w Chełmie oraz wizyta w MC Donalds.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w zimowych spotkaniach.

Tekst: Ewa Matuła

Zdjęcia: Katarzyna Bielas - Jarosińska

Integracja Seniorów w gminie Cyców

Projekt „Integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Gminie Cyców” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, realizowany jest zgodnie z umową o dofinansowanie zawartą w dniu 6 czerwca 2019 r.

Działanie realizowane jest w terminie od 06.06.2019 r. do 31.12.2021 r.

Celem projektu jest zapewnienie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym w wieku 60+, wysokiej jakości usług społecznych oraz wspierających i aktywizujących warsztatów.

W ramach realizacji projektu uczestnicy mają zapewniony dostęp do: porad prawnych, zajęć z psychologiem, ćwiczeń fitness, zajęć z tańca towarzyskiego, warsztatów fotograficznych, kulinoterapii, zajęć rehabilitacyjnych, spotkań informacyjnych z kardiologiem, ortopedą, reumatologiem

i diabetologiem, warsztatów z dietetykiem, artterapii, warsztatów z kosmetyczką.

Seniorzy mają możliwość uczestniczenia w zajęciach chóru, kursie komputerowym oraz kulturoterapii (wyjazd do kina lub teatru), a także w organizowanych spotkaniach integracyjnych, takich jak np. spotkanie opłatkowe.

Projekt zakłada także utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. W ramach wypożyczalni dostępne mają być takie urządzenia jak: łóżko ortopedyczne, materace przeciwoleżynowe, balkoniki, krzesła toaletowe, kule łokciowe, temblaki kończyn górnych, stoliki przyłóżkowe, wózek toaletowy, chodziki, podnośnik wannowy, bieżnia rehabilitacyjna, orbitrek magnetyczny, rowerek stacjonarny.

Wartość projektu opiewa na kwotę 616 000,00 zł, w tym dofinansowanie: 555 210,00 zł wkład własny gminy: 61 690,00, wkład UE: 524 364,99 zł.

Tekst: UG Cyców, Zdjęcia: archiwum projektu

Spotkanie z dietetykiem

W środę, 19 lutego Gminna Biblioteka Publiczna w Cycowie zorganizowała spotkanie z Panią dietetyk Moniką Popik z Centrum Dietetycznego Projekt Zdrowie w Łęcznej. W spotkaniu udział wzięły dwie grupy 6-latków: „Wiewiórki” i „Jeżyki” z Przedszkola Samorządowego w Cycowie.

Podczas spotkania dzieci dowiedziały się, czym zajmuje się dietetyk oraz w jaki sposób żywność wpływa na nasze zdrowie i codzienne funkcjonowanie. Pani dietetyk wytłumaczyła, dzieciom dlaczego należy ograniczać słodczyce i słodkie napoje, a zwiększyć spożycie warzyw i owoców.

Na zakończenie spotkania dzieci wspólnie z panią Moniką tworzyły własną piramidę żywienia, klasyfikowały produkty spożywcze, począwszy od produktów najzdrowszych i najbardziej wartościowych po te, które z odżywiania mogłyby być wyeliminowane.

Dziękujemy Przedszkolakom i Opiekunom za miłą i serdeczną atmosferę. Pani Monice za inspirujące i bardzo ciekawe spotkanie.

Tekst: Ewa Matuła

Zdjęcia: Katarzyna Bielias - Jarosińska

Ferie w Puchaczowie

Zakończyliśmy już ferie zimowe zorganizowane przez GOK Puchaczów i GBP w Puchaczowie. Miniony tydzień był bardzo aktywny i ekscytujący. W poniedziałek byliśmy w kinie na filmie animowanym „Tajni i fajni”. Szpiedzy są super!

We wtorek w naszym ośrodku integrowaliśmy się i bawiliśmy. W ruch poszły gry planszowe i xbox. Ale też był czas na zaję-

cia artystyczne. Nauczyliśmy się jak łatwo wykonać pejzaż suchymi pastelami, ale też jak ze skarpetki wykonać słodkiego skrzata. W środę z kolei pojechaliśmy na basen. Zjeżdżalnia wodna, zabawy z piłką, pływanie i jacuzzi wypompało z nas energię, więc musieliśmy ją odzyskać w McDonal'd's. Kolejnego dnia z kolei pojechaliśmy do Manii Skakania do parku trampolin. Mo-

gliśmy się wyskakać do woli. Zabawa była przednia, że nikt nawet czuł zmęczenia. Dopiero następnego dnia nie mogliśmy się ruszać. Nasz ostatni wspólny dzień to były zabawy oraz wyjście na pizzę.

Dziękujemy, że chcieliśmy spędzić z nami ten tydzień. Kolejne ferie już za rok!

Tekst i zdjęcia: Weronika Grochowska

„Nasze pasie, nasze działania – integracja społeczności lokalnej” – warsztaty robienia kartek i kwiatów

W ramach projektu „Nasze pasie, nasze działania – integracja społeczności lokalnej” w siedzibie Stowarzyszenia Aktywnych Kobiet w Jasieńcu dnia 22 i 23 lutego odbyły się pierwsze warsztaty skierowane do chętnych mieszkańców gminy Puchaczów i obszaru LGD Polesie. Chętnych do rozwijania swoich pasji i zdolności nie brakowało. W sobotę 22 lutego pod okiem profesjonalnej instruktorki przygotowaliśmy kartki okolicznościowe metodą scrapbookingu. Szkolenie w formie warsztatów przygotowało nas do samodzielnego tworzenia niepowtarzalnych prac z wykorzystaniem różnych metod i elementów, do których zaliczyć można: drobne suszone kwiaty lub kwiaty samodzielnie robione z papieru, plastikowe guziki, koraliki, a także wiele innych. Warsztaty pomogły uczestnikom odnaleźć własny styl i zgłębić tajniki poznanej techniki zdobienia. Prace wykonane na zajęciach budziły zachwyty

nie tylko uczestników ale także samej instruktorki. W warsztatach wzięło udział 50 osób. Następnego dnia zapoznaliśmy się z techniką tworzenia kwiatów z krepiny. Uczestnicy wykonali kompozycje kwiatową na siatce florystycznej miedzianej. Kwiaty wykonane zostały z krepiny a liście ze wstążki papierowej.

W trakcie zajęć powstały kwiaty, które wyglądały niemal jak żywe. Wykonane kwiaty można układać w kompozycje zgodnie z zasadami florystyki tworząc w ten sposób efektowne dekoracje na różne okazje. W zajęciach uczestniczyło 50 osób. Dzięki nabytym umiejętnościom uczestnicy będą mogli później nadal samodzielnie rozwijać swoje artystyczne zainteresowania. Wystarczy jedynie trochę naszej kreatywności aby stworzyć coś wyjątkowego co na długo pozostanie w naszej pamięci. Efekty pracy na warsztatach spodobały się nie tylko uczestnikom, ale również ich bliskim.

Operacja pn. „Nasze pasje, nasze działania – integracja społeczeństwa lokalnego” mająca na celu integrację społeczności lokalnej obszaru LGD Polesie poprzez organizację: warsztatów robienia kartek, warsztatów robienia kwiatów z bibuły, warsztatów kulinarnych, warsztatów z wizażystką, warsztatów wyjazdowych do Domu Tradycji, warsztatów wyjazdowych do Zawieprzyc, warsztatów wyjazdowych do Wólki Bieleckiej, zajęć integracyjnych dla dzieci, warsztatów wyjazdowych do Wólki Bieleckiej, zajęć integracyjnych dla dzieci, warsztatów wyjazdowych Kraczevice – Wojciechów, warsztatów wyjazdowych do Kazimierza Dolnego. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Tekst: Ewa Zubilewicz-Mucha, Zdjęcia: Archiwum UG

Dzień Kobiet w Gminie Puchaczów

W niedzielę 8 marca 2020 obchodziliśmy Święto Kobiet. Jak co roku, mieszkanki Gminy Puchaczów mogły się spotkać w Gminnym Ośrodku Kultury w Puchaczowie na muzycznym widowisku, aby wspólnie miło spędzić popołudnie. Pan Wójt Adam Grzesiuk osobiście złożył najserdeczniejsze życzenia wszystkim Paniom i wręczył upominki. Przybyłe Panie mogły posłuchać koncertu pamięci Zbigniewa Wodeckiego w wykonaniu Andrzeja Kosińskiego, któremu towarzyszyła żona - Pani Magdalena. Pan Andrzej przepięknie oddał hołd swojemu mistrzowi. Mieliśmy okazję usłyszeć wiele znanych przebojów takich jak: „Opowiadaj mi tak” czy „Chałupy welcome to”, a wykonanie „Lubię wracać tam, gdzie byłem”

sprawiło, że niejednej pani łza się w oku zakręciła. Bardzo dziękujemy za tak liczne przybycie.

Tekst i zdjęcia:
Weronika Grochowska

Oficjalne otwarcie Żłobka Samorządowego „Bajkolandia” w Wesołówce

W środę 08 stycznia 2020 roku Żłobek Samorządowy „Bajkolandia” w Wesołówce, na który mieszkańcy gminy Puchaczów czekali od długiego czasu, doczekał się oficjalnego otwarcia.

Na placu przed budynkiem Żłobka zgromadzili się zaproszeni goście. Wśród nich znajdowały się takie osobistości jak: Wojciech Zbiegień – Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, ks. Adam Siomak – proboszcz Parafii Puchaczów, Adam Grzesiuk – wójt gminy, Marian Stadnik – zastępca wójta, Barbara Marcinek – skarbnik gminy, Katarzyna Wójcik – Kęcik – sekretarz gminy, a także radni gminy

część uroczystości do budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Wesołówce, gdzie nastąpiło oficjalne przywitanie gości.

Głos zabrał Adam Grzesiuk, który odczytał list przesłany przez Marlenę Małąg – Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Minister nie mogła być z nami ze względu na ogrom obowiązków służbowych, jednak zaszczyciła nas kilkoma słowami przelanymi na papier, gratulując zarówno Panu Wójtowi jak również pracownikom żłobka, a także życząc maluchom „samych radosnych chwil spędzonych w tej tak potrzebnej rodzicom placówce”.

„Dzieci są nadzieją, która rozkwita wciąż na nowo, cudem, który nieustannie

rozumianego rozwoju. Na dobry początek zostały przekazane również przepiękne prezenty, które mają za zadanie służyć uczęszczającym do „Bajkolandii” dzieciom. Serdecznie dziękujemy! Radościom nie było końca podczas ich rozpakowywania!

Uroczystość uświetniły występy dzieci. Na początku wystąpiły przedszkolaki z Zespołu Szkolno – przedszkolnego w Nadrybiu z bajką pt. „Królewna Śnieżka”. Swoim występem zaszczyciły nas także dzieci z Zespołu Szkolno – przedszkolnego w Ostrówku, prezentując układy taneczne z cyklu „Cztery pory roku”. Dzieci z Przedszkola w Puchaczowie zilustrowały krótką

Puchaczów z Piotrem Saramą – Wiceprzewodniczącym Rady na czele. Nie zabrakło również dyrektorów gminnych placówek oświatowych oraz dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych gminy, a także Pani Agnieszka Woźniak – Urban – Dyrektor zaprzyjaźnionego Żłobka Gminnego „Bajkowa Kraina” w Niemcach. Były z nami też osoby, które nadzorowały i uczestniczyły w poszczególnych etapach realizacji projektu: August Tulej, Roland Szymczak oraz Andrzej Wróbel. Również przedstawiciele sołectwa Wesołówka nie odmówili nam swej obecności. Honorowymi gośćmi były oczywiście dzieci uczęszczające do żłobka oraz ich rodzice.

Uroczystość rozpoczęła się od błogosławieństwa i poświęcenia budynku przez ks. Adama Siomaka. Następnie spośród przybyłych zostały wyłonione osoby, które gestem przecięcia białej – czerwonej wstęgi, symbolicznie otworzyły drzwi nowej placówki. Następnie zaprosiliśmy gości do obejrzenia placówki. Zwiedzający byli pod ogromnym wrażeniem schludności i elegancji płynących z dostosowanego do dzieci wnętrza.

Obejrawszy pomieszczenia żłobka, uczestnicy zostali zaproszeni na dalszą

się urzeczywistnia, przyszłością, która pozostaje zawsze otwarta.” - tymi słowami Adam Grzesiuk powitał przybyłych gości. Pan Wójt podkreślił, że inwestycja w rodzinę jest inwestycją w przyszłość. Wyraził nadzieję, że Żłobek Samorządowy „Bajkolandia” będzie doskonale wypełniał powierzone mu zadania, a kierownictwu i pracownikom życzył sukcesów w pracy i rozwoju placówki.

Głos zabrał także Wojciech Zbiegień w imieniu Wojewody Lubelskiego. „Dzieci są wiosną rodziny i społeczeństwa, nadzieją, która ciągle kwitnie, przyszłością, która ciągle się otwiera” cytował za Janem Pawłem II i zapewnił o przekonaniu, że dzięki odpowiedzialności i wspólnemu zaangażowaniu, podopieczni Żłobka Samorządowego „Bajkolandia” będą mogli kompletnie się rozwijać, a czas spędzony w żłobku będzie dla nich pełny radości, dobrej zabawy i odkrywania świata.

Wielu naszych gości wygłosiło poruszające przemowy, składając na ręce Dyrektora gratulacje w związku z otwarciem placówki, życząc nowej instytucji wielu wychowanków, przyjaznej atmosfery, cudownej współpracy z rodzicami i szeroko

opowieść słowno – muzyczną o tematyce zimowej. Wszystkie inscenizacje zostały nagrodzone przez przybyłych gromkimi brawami.

W ramach podziękowania, poszczególnym osobom, które przyczyniły się do realizacji zadania, zostały wręczone prezenty: wykonane wspólnie z dziećmi obrazki oraz słodki bukietek.

Po zakończeniu części oficjalnej na salę wjechał przepychny tort. Goście zostali zaproszeni również do wspólnego ucztowania przy szwedzkim stole.

Nad uroczystością nieprzerwanie czuwała Dominika Zabłotna – Referent ds Oświaty. Pani Dominika poświęciła mnóstwo energii i czasu, aby Nasz nowy Żłobek rozpoczął swą działalność sprawnie i dynamicznie. Wielu pracowników Urzędu Gminy Puchaczów również podało swą pomocną dłoń w trudnych momentach. Serdecznie dziękujemy!

Gożąco zapraszamy do współpracy rodziców, dzieci, a także inne instytucje. Dołożymy wszelkich starań, aby dzięki „Bajkolandii” nasza mała ojczyzna – Puchaczów, była jeszcze lepsza.

Tekst: Michalina Muca - Socha

28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

Tak właśnie Puchaczów brał udział w **28. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy!** Wprawdzie nie byliśmy oddzielnym sztabem, bo nasi wolontariusze podlegali pod Sztab w Łęcznej, ale nie przeszkodziło nam to w działaniach.

Było głośno, radośnie, wiele atrakcji i bardzo dużo ludzi dobrej woli. Przed publicznością zaprezentowała się **grupa Elfików z Przedszkola w Puchaczowie** oraz **seniorzy z Senior+ w Bogdancie**. Ucztą dla uszu był koncert kolęd w wykonaniu zespołu **To My, solistów** (Liliana Nogieć, Martyna Buch, Joanna Ludwikowska, Martyna Haraszczuk) oraz pełen energii koncert **Górnicy Kapeli Podwórkowej KARBON**. Nasza **grupa teatralna ATOMÓWKI** zaprezentowała humorystyczny spektakl, a **strażacy z OSP Puchaczów** pokazali nam co należy zrobić podczas wypadku samochodowego.

Później każdy mógł spróbować wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie. Punktem kulminacyjnym była licytacja gadżetów WOŚP, podarowanego rękodzieła oraz obrazów. Przez całą imprezę można było też spróbować słodkości, które ofiarowały osoby chętne. Dużym powodzeniem cieszyła się też loteria fantowa.

Frekwencja przeszła nasze wyobrażenia, ponieważ w pewnym momencie nie mieściliśmy się w naszej sali widowiskowej. Każdy wrzucał coś do puszek WOSP i to wielokrotnie, co pozwoliło nam pobić zeszłoroczny rekord. W 2018 roku zebraliśmy w Puchaczowie **5.810,31 zł**. Rok później **7.730,99 zł**. W tym roku nasze trzy wolontariuszki przekazały nam dobrą nowinę – **8.649,36 zł**. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku przekroczymy 10.000

Bardzo dziękujemy wszystkim ludziom, którzy wsparli nas, wcześniej przekazując dary na loterię, licytację, piekąc ciasta, ale i tego dnia pomagając nam w organizacji tego wydarzenia. Było Was

tak dużo, że ciężko wymienić wszystkich. Bez Was nie dalibyśmy rady!

Dzięki naszej wspólnej pracy i tym wszystkim groszom wrzuconym do puszek, niejedno dziecko w Polsce będzie miało większą szansę na wyzdrowienie.

Dziękujemy kochani!

SIEMA!

Tekst i zdjęcia: Weronika Grochowska

Sosnowica oddała hołd Tadeuszowi Kościuszce

W dniu 4 lutego 2020r. w Merczowszczyźnie, rodzinnej miejscowości Tadeusza Kościuszki na terenie dzisiejszej Białorusi odbyły się obchody 274-tej rocznicy jego urodzin. Przy pomniku bohatera wielu narodów złożono wieńce i zapalono znicze. Na uroczystości przybyli m.in. przedstawiciele władz białoruskich, polscy dyplomaci z konsulem generalnym RP w Brześciu Piotrem Kozakiewiczem i ambasadorem RP na Białorusi – Arturem Michalskim, dyplomaci z USA, Ukrainy, przedstawiciele organizacji społecznych i towarzystw kościuszkowskich. Obchody zorganizowali pracownicy Muzeum Tadeusza Kościuszki. Muzeum to znajduje się w rodzinnym dworcu Bohatera, zrekonstruowanym w 2004 roku według litografii Napoleona Ordy. Dyrekcja i pracownicy miejscowego muzeum dopełnili starań, by jak najciekawiej przybliżyć gościom życio-

rys bohatera. W obchodach wzięła udział także delegacja z Sosnowicy w osobach: Mariola Muzyka - radna Rady Gminy Sosnowica, Iwona Czeczko -dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury, Magdalena Kratiuk nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki, oraz Adam Filipczuk pra-

dworu na zaproszenie wojewody smoleńskiego i hetmana polnego litewskiego Józefa Sosnowskiego. Jako młody kapitan Kościuszko uczył hetmańskie córki: rysunku, malarstwa, matematyki i historii powszechnej, zaprojektował także park dworski i altanę. Kościuszko zasnął tu wielkiej niespełnionej jednak miłości, której stanowczo i skutecznie sprzeciwił się hetman Sosnowski. W Sosnowicy zachowała się do dzisiaj część założenia dworsko-parkowego Sosnowskich z zabytkową dworską oficyną, w której mieszkał Kościuszko a pamięć o nim jest ciągle żywa i kultywowana szczególnie wśród młodego pokolenia aby mogło czerpać z tak wspaniałego wzorca. To dla nas honor , nasza ambicja aby podtrzymywać pamięć „Wielkiego Bohatera” i na pewno za rok znów oddamy mu hołd.

ownik Urzędu Gminy, która została przyjęta przez gospodarzy niezwykle życzliwie w restaurowanym Pałacu Pusłowskich. W bogatej historii Sosnowicy, w sposób szczególny wyróżniają się wydarzenia związane z postacią Tadeusza Kościuszki, który przybył w 1775 r. do sosnowickiego

dworcu na zaproszenie wojewody smoleńskiego i hetmana polnego litewskiego Józefa Sosnowskiego. Jako młody kapitan Kościuszko uczył hetmańskie córki: rysunku, malarstwa, matematyki i historii powszechnej, zaprojektował także park dworski i altanę. Kościuszko zasnął tu wielkiej niespełnionej jednak miłości, której stanowczo i skutecznie sprzeciwił się hetman Sosnowski. W Sosnowicy zachowała się do dzisiaj część założenia dworsko-parkowego Sosnowskich z zabytkową dworską oficyną, w której mieszkał Kościuszko a pamięć o nim jest ciągle żywa i kultywowana szczególnie wśród młodego pokolenia aby mogło czerpać z tak wspaniałego wzorca. To dla nas honor , nasza ambicja aby podtrzymywać pamięć „Wielkiego Bohatera” i na pewno za rok znów oddamy mu hołd.

*Tekst: Iwona Czeczko –
Gminny Ośrodek Kultury w Sosnowicy
Zdjęcia: archiwum GOK*

„XIII Babski Sejmik”

Jest taki dzień w roku kiedy kobiety z całej gminy spotykają się aby wspólnie świętować. W tym roku jak zwykle spotkały się w Gminnym Ośrodku Kultury w Sosnowicy aby razem, po babsku spędzić czas. Okazją do tego świętowania był ważny dzień „Dzień Kobiet”. Spotkanie jak zawsze było bardzo miłe. Każda z kobiet wchodząc do ośrodka była witana i obdarowana kwiatem przez Przewodniczącą Rady Gminy Pana Marka Chibowskiego. Wójt Gminy Pan Sławomir Czubacki powitał wszystkich bardzo uroczyście i złożył

serdeczne życzenia. Ufundował także torty i symboliczną lampkę szampana co było bardzo miłym gestem i elementem uroczystości. Dzień kobiet to doskonała okazja nie tylko do życzeń ale także do podziękowań. Wójt Gminy i Przewodniczący Rady Gminy wręczyli kosze upominkowe w podziękowaniu za aktywność Kołom Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszeniom a także paniom które angażują się w działania kulturalne i społeczne naszej gminy. Szczególną atrakcją było widowisko muzyczne pt. ” Piosenki z dawnych lat” w wykonaniu

Teatru „Kto Tam” ze Świdnika. To było wyjątkowe połączenie świetnej gry aktorskiej i pięknie zaśpiewanych piosenek znanych i lubianych z dawnych lat w nowoczesnej, dowcipnej aranżacji. Były brawa, były bisy bo widowisko dostarczyło nam naprawdę cudownych wrażeń. Jak zawsze był też czas na babskie pogaduchy, podczas których padło wiele różnych pomysłów i planów na przyszłość.

*Tekst: Iwona Czeczko
Zdjęcia: archiwum GOK*

XXI Bal Choinkowy

Wróżki, księżniczki, piękne królewny, odważni kowboje, dzielni policjanci oraz wielu innych bohaterów bajek zawitało w sobotnie popołudnie 25 stycznia 2020 r. w sali widowiskowej Ochotniczej Straży Pożarnej przy Urzędzie Gminy w Urszulinie. To wszystko za sprawą zorganizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną XXI już Balu Choinkowego.

Udekorowana sala kolorowymi serpentynami i balonami wzbudzała chęć do zabawy na którą przybyło około 100 dzieci w różnym wieku. Były wspólne zabawy oraz tańce integracyjne. Dzieci wraz z rodzicami bawili się wesoło, a także chętnie

brali udział w proponowanych zabawach i konkursach poprowadzonych przez pana animatora „Rafaelo” czyli Rafała Plewińskiego. Organizator zadbał także o to, żeby wszyscy uczestnicy w przerwie między animacjami mieli wystarczająco dużo siły, stąd w trakcie karnawałowych szaleństw można było posilić się słodką przekąską.

Na koniec Balu pojawił się długo oczekiwany św. Mikołaj i wszystkim dzieciom wręczył prezenty. Tradycyjnie można było zrobić zdjęcie z Mikołajem, a na pamiątkę dla każdego zostały nie tylko piękne wspomnienia, prezenty, ale również i zdjęcia, które tak naprawdę zatrzymują ten czas na zawsze.

Ale jak to zwykle bywa, że wszystko, co jest dobre, to szybko się kończy. Dziękujemy wszystkim uczestnikom oraz rodzicom za wspólną zabawę. Cieszymy się bardzo, że Bal Choinkowy stał się piękną tradycją naszej gminy. Impreza była pełna radości i dziecięcego uśmiechu. Miło jest sprawić radość innym, zorganizować takie święto, gdy każde dziecko otrzymuje prezent.

Zapraszamy do obejrzenia pełnej galerii zdjęć na Facebook Gminnej Biblioteki Publicznej w Urszulinie: <https://www.facebook.com/Bibliotekaurszulin/>

Tekst i zdjęcia: Monika Kędzierska

Dzień Kobiet w Gminie Urszulin

Muzyka wyraża uczucia, łagodzi obyczaje i zbliża... Możliwość „podarowania” jej jest wspaniałym prezentem, działa na zmysły oraz pozostaje na długo w pamięci.. W następstwie tego 8 marca 2020 r. pod Patronatem Wójta Gminy Urszulin Tomasz Antoniuk odbył się wyjątkowy koncert, wyjątkowy bo zorganizowany specjalnie dla Pań.

Kameralnie, ale stylowo i na wysokim poziomie artystycznym tak świętowano Dzień Kobiet w Urszulinie. Wszystkie przybyłe na spotkanie Panie zostały powitane przez Wójta i kierownika Referatu Gospodarki i Inwestycji Stanisława Artymiuka kwiatami oraz lampką szampana. Uroczystość rozpoczął Wójt złożył kobietom najserdeczniejsze życzenia z okazji ich święta.

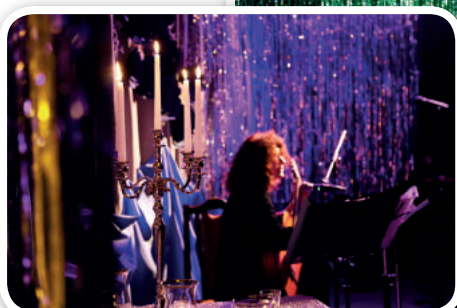
Licznie zgromadzone Panie ale również męska część publiczności miała okazję wysłuchać autorskiego recitalu wokально-gitarowego w wykonaniu Izabeli Konar. Piękny głos żywiołowej wokalistki przeniósł publiczność w świat miłości i nadziei. Wyjątkowo klimatyczny repertuar staropolskich i starocerkiewnych utworów artystki oraz znane i lubiane przez publiczność standardy muzyki rozrywkowej sprawiły, iż koncert przeniósł uczestników w muzyczną otchłań, gdzie czas się zatrzymał...

Na spotkaniu nie zabrakło dobrej zabawy, wspólnego śpiewania i przede wszystkim uśmiechu. Wokalistka za koncert otrzymała gromkie brawa, a miła atmosfera podczas koncertu pozwoliła mieszkańcom gminy na oderwanie się od codziennych trosk i obowiązków.

Organizatorem wydarzenia była Gminna Biblioteka Publiczna w Urszulinie oraz Gmina Urszulin.

Dziękujemy wszystkim obecnym za wspólną zabawę.

*Tekst: Monika Kędzierska
Zdjęcia: Piotr Kędzierski*

Ferie z biblioteką

Zakończył się beztrudny czas ferii, a teraz powrót do szkoły i do codziennych obowiązków, a także czas na kolejne wyzwania jakie stawia przed nami rzeczywistość. Tegoroczne ferie pod hasłem „Ferie z biblioteką” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Urszulinie dobiegły końca. Jednak najważniejsze są miłe wspomnienia,

a tych z pewnością uczestnikom nie będzie brakowało. Podczas dwutygodniowego wypoczynku który odbył się w dniach 13 - 14 i 22 stycznia br. z uśmiechem na twarzy do biblioteki przychodziły dzieci

Pierwszy dzień rozpoczął się warsztatami artystycznymi, podczas których uczestnicy przy użyciu swoich zdolności plastycznych z wykorzystaniem skarpetki, włóczki i innych zdobień stworzyły przepiękne krasnale. Efekt pracy był zdumie-

wający, albowiem pod okiem prowadzącej warsztaty pani Urszuli Ulman dzieci wykazały się kreatywnymi pomysłami.

Stałym elementem ferii zimowych w bibliotece są gry i zabawy ruchowe. Wobec tego nie mogło zabraknąć w tych dniach zajęć ruchowych czy literackich promujących sport oraz czytelnictwo w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” jako alternatywę spędzania wolnego czasu. Prowadzone przez

panią Bogusławą Górską zajęcia muzyczno-ruchowe zawsze cieszą się w bibliotece największym powodzeniem.

Zakończeniem ferii był wyjazd do Centrum Spotkania Kultur w Lublinie na warsztaty pt. „Co to jest kultura i gdzie w tym zabawa?”. Podczas wycieczki dzieci

poznały historię budynku i znajdujące się w nim zazwyczaj niedostępne dla zwiedzających przestrzenie. Miały możliwość porozmawiania z pracownikami instytucji którzy opowiedzieli o swojej pracy oraz o wybranych wydarzeniach realizowanych w Centrum Spotkania Kultur. Dodatkowo uczestnicy zostali zaangażowani zabawy grupowe i integracyjne.

Cieszymy się niezmiernie, że nasze tegoroczne feryjne propozycje spotkały się z przemiłym przyjęciem. Podobnie jak we wcześniejszych latach udało nam się udowodnić, że biblioteka to dobre miejsce na spędzanie wolnego czasu, gdzie nie ma miejsca na nudę. Wszystkim uczestnikom zajęć serdecznie dziękujemy za dobrą wspólną zabawę.

Zapraszamy do obejrzenia pełnej galerii zdjęć na Facebook Gminnej Biblioteki Publicznej w Urszulinie: <https://www.facebook.com/Bibliotekaurszulin/>

Tekst i zdjęcia: Monika Kędzierska

Warsztaty z makramy w Gminnej Bibliotece Publicznej w Urszulinie

Makrama to starożytna technika wiązania sznurków bez użycia igieł, drutów lub szydełka. Znając zaledwie kilka podstawowych węzłów można wyplatać wiele rzeczy np. stworzyć z nich piękną ozdobę ścienną, wiszący kwietnik, siatkę na zakupy czy nawet elegancką torebkę. W średniowieczu makramę stosowano głównie do ozdoby królewskich szat, w późniejszych wiekach wykonywano również pokrycia na łoża, sofy, fotele. Technika ponownie zyskała popularność w latach 70 XX wieku, obecnie na fali powrotów do rękodzieła, przeżywa ponowny renesans.

Tą niezwykłą technikę rękodzieła w poniedziałkowe popołudnie (10.02.2020r.) w bibliotece pokazała i nauczyła pani Lilia Potonia. Prowadząca warsztaty podała każdej z uczestniczek zwój sznurka po czym wydawała polecenia, po których wszystkie Panie z zapalem wiązały supełki. Przy jej wprawnym oku i pomocy, sztuka makramy została „odczarowana”.

Przy każdym stanowisku słychać było rozmowy w trakcie których Panie wymieniały się makramowymi inspiracjami. Wszystko trwało ponad trzy godziny, podczas których uczestniczki pospłatały połowę swojej torby, ponieważ makrama jest dość pracochłonna techniką. To nie zraziło Pań, a wręcz zmobilizowało aby spotkać się jeszcze raz i dokończyć torbę. Z racji tego 20 stycznia br. uczestniczki ukończyły swoje rękodzieło czyli ekologiczne torby z makramy. Oczywiście osoby które najczęściej mówiły „nie umiem, nie mam talentu” pokazały bardzo ciekawe prace.

To kreatywne, artystyczne spotkanie Pań pokazało, że makrama to świetny oraz niedrogi sposób na wykonanie ozdób, a także dekaoracji. Używając sznurka i pracy własnych rąk, możemy stworzyć niepowtarzalną biżuterię oraz wiele ciekawych przedmiotów. Poza tym tworzenie własnych dekoracji do domu to wielka frajda.

Tekst i zdjęcia: Monika Kędzierska

Sukces formacji Z GDK

W dniu 29 lutego 2020 r. w Firleju odbyły się I Otwarte Mistrzostwa Tańca o Puchar Wójta Gminy Firlej. Współorganizatorem i pomysłodawcą wydarzenia była szkoła tańca z Lublina Dance Mania. Do konkursu zgłosiło się ponad tysiąc uczestników z całej Polski.

W kategorii tanecznej hip-hop formacja z Gminnego Domu Kultury w Cycowie prowadzona przez Konrada Wolskiego zajęła I miejsce, zaś w kategorii duety dziewczęta z GDK zajęły:

II miejsce – Andżelika Ciborowska i Ewelina Ciborowska

III miejsce – Klaudia Wnętrzak i Weronika Pałka

IV miejsce – Paulina Ptasieńska i Wiktoria Nitendel

*Tekst: Sylwia Leszczyńska
Zdjęcia: archiwum GDK*

Nagrodzeni w Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd!

W dniach 27 – 29 stycznia 2020 odbywały się przesłuchania XXV Jubileuszowego Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd w Puławach. Wokaliści z Gminnego Ośrodka Kultury w Puchaczowie w tym roku także spróbowali swoich sił, konkurując z ok. 1500 uczestnikami z całej Polski. Z radością informujemy, że mamy wśród swoich podopiecznych laureatów!

A są to: **Ala Roczon** – WYRÓŻNIENIE (opiekun artystyczny p. Krzysztof Zgórski) **Mikołaj Skoczylas** – WYRÓŻNIENIE (opiekun artystyczny p. Krzysztof

Zgórski) **Ania i Jakub Kucybała** – WYRÓŻNIENIE (opiekun artystyczny p. Justyna Abramik) **zespół wokalny „WnieboGłosy”** – WYRÓŻNIENIE (opiekun

artystyczny p. Justyna Abramik)

Cieszymy się ogromnie i życzymy dalszych sukcesów!

Tekst i zdjęcia: Justyna Abramik

Tancerze z Puchaczowa docenieni!

29 lutego 2020 r. dwie nasze grupy taneczne pojechały na I Otwarte Mistrzostwa Tańca o Puchar Wójta Gminy Firlej. Udział wzięło ponad tysiąc tancerzy!

Młodsza grupa – **Z BANSEM MOC** po zaledwie 4 miesiącach pracy zdobyła wyróżnienie w kategorii formacji hip-hop 8-11 lat. Grupa **NIC TAKIEGO** zdobyła 4 miejsce w kategorii mini formacje hip-hop 12-15 lat. Sezon taneczny, jak na początek otworzyły całkiem dobrze!

Tekst i zdjęcia: Weronika Jamińska

Polesie na talerzu

„Moja czosnkowa obsesja... czyli kryzysowy chlebek czosnkowy”

Jest oryginalny, intrygujący... dla mnie i mojej rodziny stanowi świetne urozmaicenie w codziennym, trudnym dla nas wszystkich obecnie czasie. Tworzenie go daje mi radość, a uznanie w kwestii smaku domowników i same pochwały płynące z ich ust - są dla mnie nieocenione... Samo wykonanie nie jest skomplikowane, składniki powszechnie dostępne więc cóż...spróbujcie!

Przepis na ciasto chlebowe:

mąka pszenna 900g
woda 450g
drożdże 100g
cukier 5g
sól 7,5 g
olej 75g

Przepis na masło czosnkowe:

3 lub 4 ząbki czosnku
2 cebulki
45 g ziół (oregano, bazyliia...)
180g masła
5g soli

Te wszystkie składniki wyrabiam w misce.

Wyrobite ciasto odstawiam do wyrośnięcia na 15 minut. Po wyrośnięciu połowę ciasta rozwałkuję na cienki pasek, a masą czosnkową smaruję całą powierzchnię tego placka, tnę na paski i kolejno każdy pasek zwijam w harmonijkę, układając w blaszce, harmonijka przy harmonijce. Blaszke wykładam wcześniej papierem do pieczenia. W piekarniku piekę około 25 – 30 minut w temperaturze 180 – 200 st.

Smacznego!

Tekst: Magdalena Haraszczuk - Biblioteka Stary Uścimów,
Zdjęcie: Małgorzata Ożóg.